

National Library
of Sweden

Sökhjälpmedel

Gustav VI Adolf: barnböcker

Fullständigt signum/referenskod: [SE S-SBS 288 Gu 1](#)

Innehåll: Förteckning

Söktjänst: Arken (arken.kb.se)

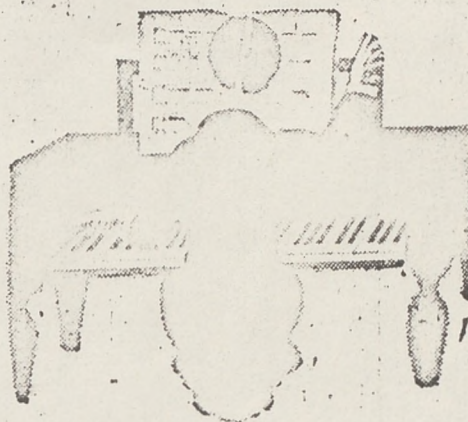
KONUNG GUSTAF VI ADOLFS
BARN BÖCKER

ÖVERLÄMNAD TILL KUNGL. BIBLIOTEKET

Kort lista 1975 av Stan G. Lindberg

BARNKAMMARKOMIK FÖR DE SMÅ PRINSARNA

I Oscar II:s matsal på Slottet hänger en målning av Hugo Salmson. Det är ett dybbelporträtt av två små prinsar i 5—6-årsaldern, Gustaf Adolf och Wilhelm, uppsträckta i vita sjömansblusar, veckade koltar och blanka lackskor, de mest nytvättade, välkammade och belevade gossar man någonsin har sett. Man får en vision av prydliga lekar i välhållna parker, kyssar på hand åt kungliga tapter, skolrumslektioner med franska made-moiseller och engelska misser och trots många fina lek-saker få nöjer av dem som unnas vanliga barn.

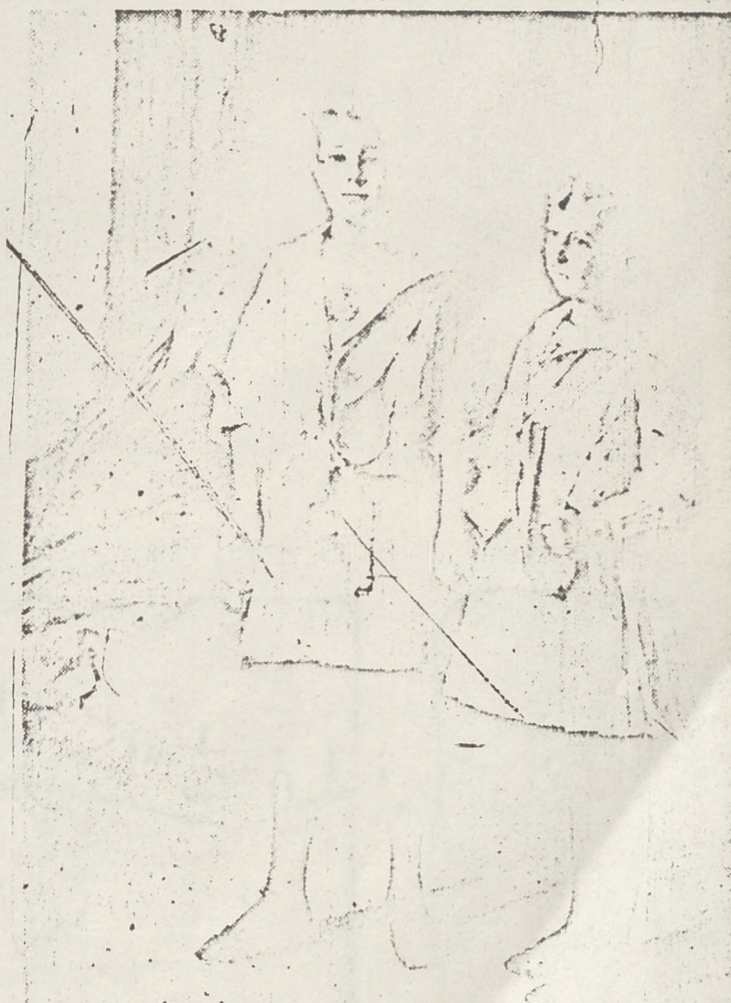
I en av de tyska rörliga bilderböckerna ser man en pianist vid flygeln, han kan bringas spela med vilt uttryck, medan huvud och händer och frackskört flaxar.

Men ett av de nöjena hade de förvisso: att njuta av bilderböcker, och detta mer än de flesta. Drottning Victoria tycks ha varit road av att läsa högt för sina barn. Åtminstone vittnar prins Wilhelm härom i sina memoarer, där han särskilt uppehåller sig vid somrarna på Tullgarn, där mamma läste för dem ur "Alice i underlandet" på engelska, och hur roligt detta var. Det ger en ny bild av drottningen att hon också hade sinne för absurd humor. Men den bilden är inte helt obesannad när man bläddrar i den stora samling bilderböcker — omkring 150 stycken — som kungen och hans bröder ägde som barn och som 1919 skänktes till Kungliga biblioteket.

Kanske är det inte de allra käraste böckerna som hamnade på KB. Det är i varje fall inte de svenska, som möjligen var alltför sonderlästa för att ges bort. De allra flesta är tyska, några är också franska och engelska. Men framför allt ger denna samling tyska bilderböcker för barn mellan två och sju år en utmärkt överblick över den germanska barnlitteraturen i denna genre från slutet av 1870-talet till början av 1890-talet. Det är knappast troligt att det finns en så kompakt och välbevarad samling någon annanstans — åter kan KB hävda sig tack vare kungens generositet. Det är naturligt att de flesta är tyska, kungens farmor och mor och mormor var ju tyskfödda, och det är från sådana håll som bilderböcker kommer i familjen. Och Tyskland hade då en mycket stor bilderboksproduktion, varav stora delar översattes eller bearbetades till svenska. De engelska bilderböckerna blev moderna här först vid seklets slut. Svenska bokförläggare köpte länge massor av tyska planscher och lät svenska författare av växlande kvalitet sätta verser till dem — oftast anonymt — och vips hade man en småbarnsbok. Tack vare den kungliga donationen kan man nu se de tyska originalen, åtminstone från 1880-talet, och finner att de är betydligt bättre än man vågade tro.

Det sägs att drottning Victoria snabbt lärde sig svenska och att hon alltid talade svenska med barnen. Det bör väl vara någon överdrift, det hade ju varit rent dumt att ge småprinsarna en tidig språkundervisning så att de kunde tala med kära släkten i olika länder. Och de utländska bilderböckernas existens tyder ju också på detta. 1880-talet var en mycket faktisk tidsålder, som främst ville ge realism. Det är inte heller många av småprinsarnas böcker som har sagostämning. De berättar om barn och vuxna i deras verklighet, frånsett en del djurböcker och djurfabler. Ett undantag är några böcker med bilder kring gamla franska barnvisor av den utmärkte danske konstnären Lorentz Fröhlich, (1820—1908), som flera decennier uppehöll sig i Tyskland och Frankrike och vars produktion i hemlandet frånsett en del Andersenillustrationer var liten. Man skimtar också några av Grimms sagor i olika urval, och i böckerna "Neue sprechende Tiere" och "Lustige Bilder" finner man den då så vanliga djurkomiken med utklädda och talande djur — där är t ex en kurröns sköldpadda som gårdfarhandlare.

En annan "lustiges Bilderbuch" är "Kunster-Bunt" av Julius Lobmeyer. En anmärkningsvärd — men mycket litet tummad — bok är "Allerlei Schnick-Schnack" av Oskar Pletsch. Det är en av hans många samlingar gamla tyska rim och ramsor för barn, som började utkomma under 1860- och 1870-talen, och vilka tydligt stött modell för Jenny Nyström när hon på 1880-talet gjorde den för oss epokgörande "Barnkammarrens bok". Pletsch var en skicklig och på sin tid mycket uppskattad konstnär, vars planscher också användes i svensk bokmarknad och alldeles särskilt mycket i den danska. Här finner man sådana muntra situationsbilder som text illustrerar versen:

De båda prydliga småprinsarna, som njöt av denna bilderboks-skatt — hertigarna av Skåne och Södermanland i nystrukna sjömansblusar och de veckade koltar som ännu på 80-talet hörde till pojkkostymerna i barnkammarrens — den syns också på färgbilden på första sidan. Hugo Salmson har målat porträttet, som hänger i Oscar II:s matsal på Slottet.

Pumpnickels Hänschen
sass am Ofen und schließ.
Da brannten seine Höschen,
Potztausend, wie er lief!

Vi kan tycka att färgbilderna är bötaktiga, men de är utomordentligt väl tryckta. Ingen kan tvivla på vilka bilderböcker kungen och hans bror tyckte bäst om. Det är Lothar Meggendorfers många rörliga bilder. Meggendorfer bör ha varit skämttecknare i den litet grovhuggna Kasperstilen, och sin komiska förmåga utnyttjade han

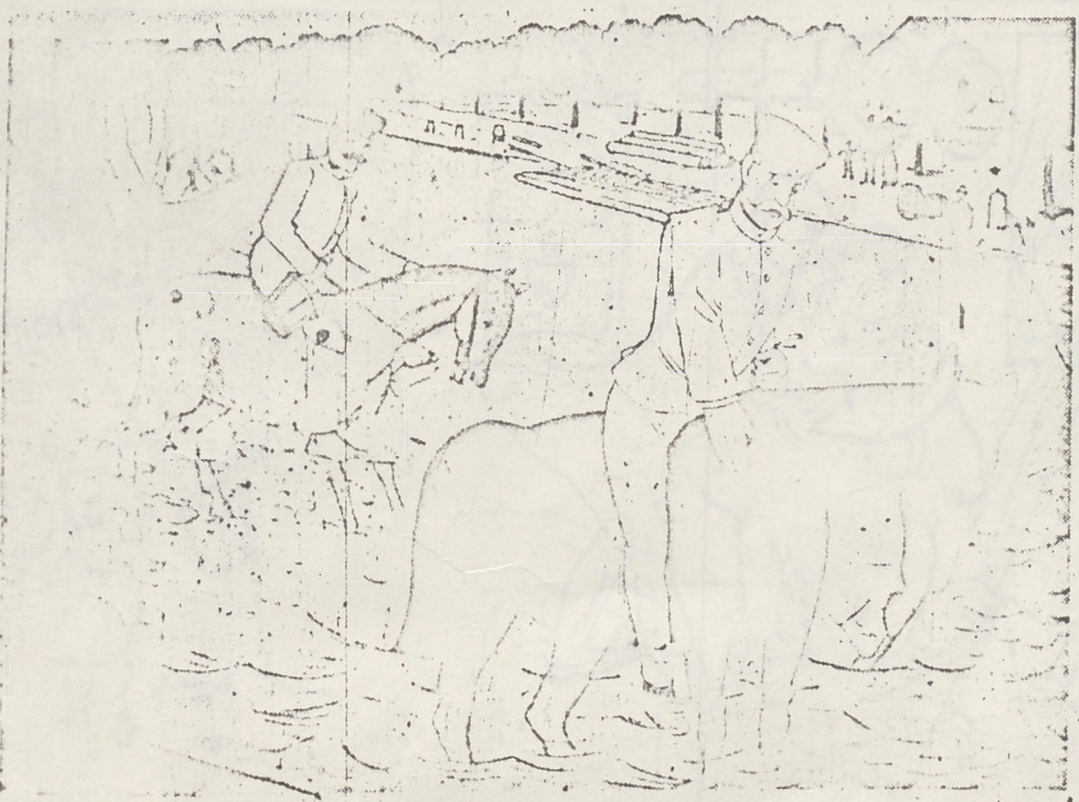
tydigen närt ior barnavariiden. Det finns massor av Meggendorferböcker i den kungliga samlingen, och de är alla nästan utslitna av små ivriga fingrar, som dragit i papperremsojna för varje plansch för att få figurerna att fungera. Detta var före bio och TV; ville man ha rörliga bilder, så fanns det bara sprattelgubbar och så de här, som är sprattelgubbar i bokform. O så mycket roligt man får se!

Gunghästar i full galopp, prodor som simmar, båtar som gungar, negrer som spelar dragspel och banjo, en svarting som springer efter en åsna, som sparkar bakut, barberare som rakar och klipper, smeden som blåser på ässjan, pianisten som hamrar på pianot! Hela livet rör sig som man känner till! Det finns också en särskild "Militärisches Bilderbuch" för raska gossar, där man njuter av truppevyer, musikkårer, vaktparad, kavallerister som låter hästarna simma och mycket annat grant i uniform.

Meggendorfer har också gjort en av de ej så få pekböckerna "Für die ganz Kleine", med hela vardagsvärlden i påtagliga bilder. Där fattas minsann inte ens en bunt cigarrer och en korkskruv, som säkerligen tillhör pappa. En annan pekbok från 1889 heter högtidligt "Bilder zum Anschauungsunterricht für die Jugend" och har kanske använts i skolan liksom de planscher av tyskt ursprung som man själv fick hämta ur kartrummet i den tyska nyborjarundervisningen. Men boken är rolig därför att den ger så typisk miljö att så gott som varje föremål kan tidsbestämmas. Här är lantgården och stadsvåningen med allt den innehåller.

Se vardagsrummet: panelsoffa med divansbord och fotogentaklampa. På golvet leker barn med byggeklossar, som blir ett klassiskt tempel, mor syr på maskin, farfar läser sagor i gungstolen för en lysnande liten, syster övar skalor på pianot och i själva soffan sitter pappa och läser tidningen. I köket finner man två snygga jungfrur vid sina sysslor — ack, så gammaldags borgerligt!

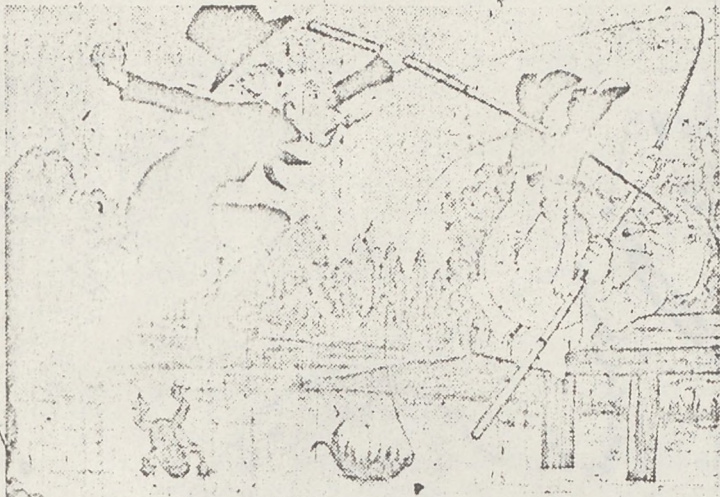
Den franska motsvarigheten är Mars "Nos chéris chez eux" — oändligt mycket graciösare och överklassigare, men så är det också franskt 1890-tal. Förmodligen är Robert Tisants "Les pêcheurs ennemis" något tidigare — förargligt nog saknar de flesta 1800-talsbilderböcker tryckår — men också den är typisk fransk till motivet: söndagsfiskarens bekymmer.

Ur "Militärisches Bilderbuch" med rörliga bilder — hästarna vattnas i floden. Mycket av boken: truppevyer, vaktparader och kavallerister.

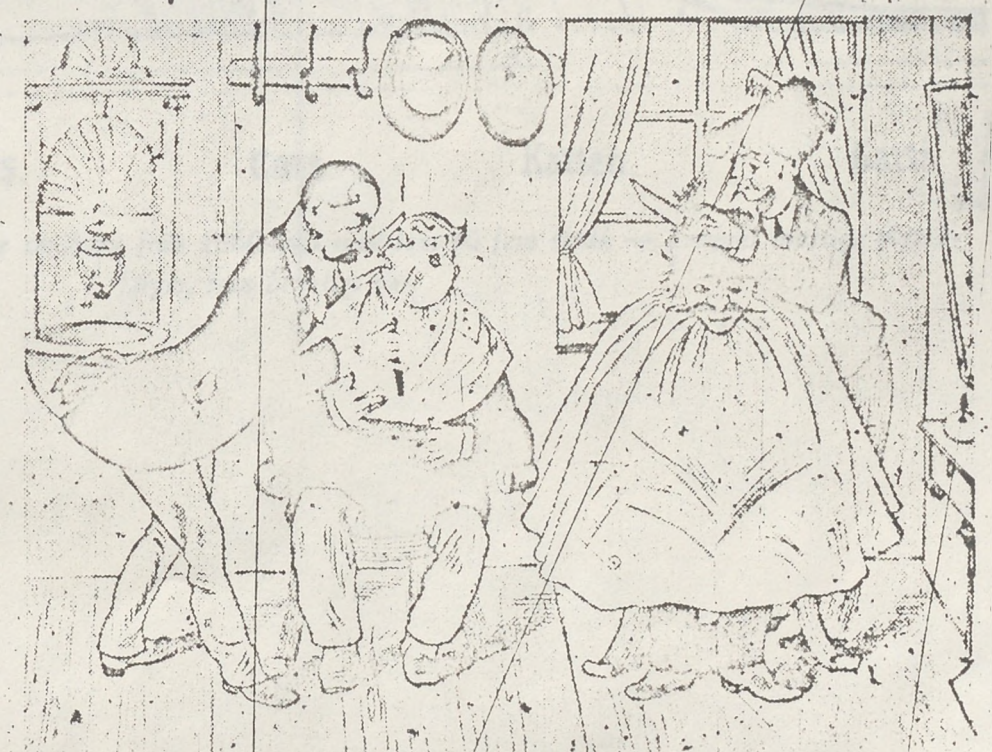

Ur "Nos chéris chez eux" barnbal —

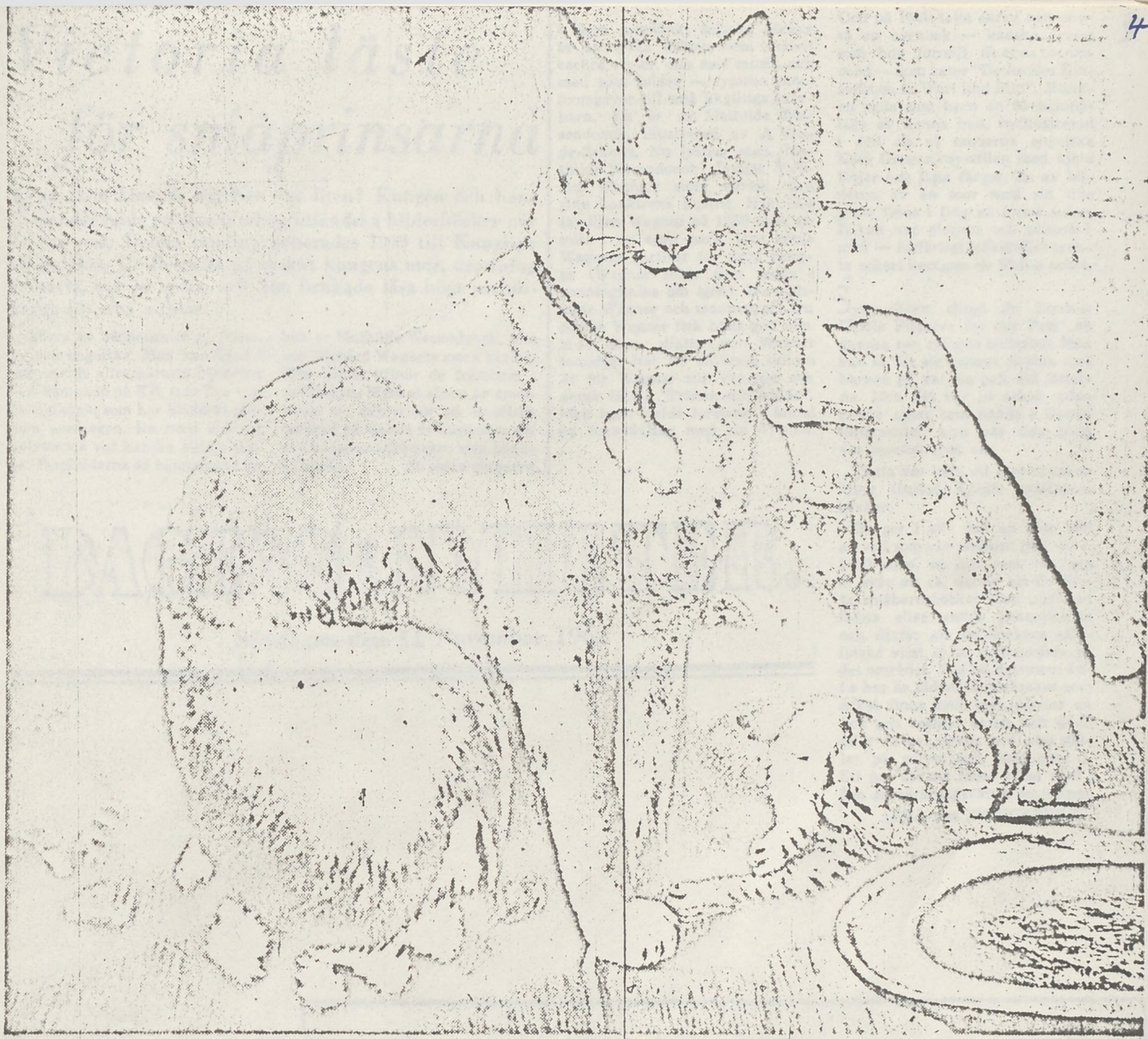

Ur "Les pêcheurs ennemis" — fransk humor förnekar sig ej ens i barnboken, den handlar om två amatörfiskare som hatar varann.

Ur "Oh Dear, Look at the Snow". — en engelsk 80-talsbilderbok med räknemotiv — här gäller det trelalet. Färgerna är milda, som ofta i engelsk bokkonst.

— våra älsklingar i hemmet gör på. När man drar i remsan i bilderbokens sida får man se fris-re...
så tyfiskt franskt 80-tal.

Katzen.

Chats.

Cats.

Katten.

Gatti.

VACKER OCH LÄRORIK djurbok för småbarn från 1860-talet med text på fem språk — i mjukt mossiga plyschfärger, som bråkligt var.

Victoria läste för småprinsarna

Vad läste kungen när han var liten? Kungen och hans bröder hade en stor samling utländska bilderböcker när de var små. Denna samling donerades 1949 till Kungliga biblioteket. De flesta är på tyska; kungens mor, drottning Victoria, var ju tyska, och hon brukade läsa högt ur böckerna för sina pojkar.

Några av böckerna är på franska och engelska. Men kanske det inte var de allra käraste böckerna som hamnade på KB, tror Eva von Zweigbergk, som har bläddrat igenom samlingen. De mest älskade volymerna var kanske alltför slitna. Färgbilderna är hämtade ur en bok av Mathilde Wesendonck, som var Richard Wagners stora kärlek. Den boken tillhör de fräschare i samlingen. Mycket sliten är emellertid en bilderbok på engelska baserad på Gamla testamentet; det var ju spännande saker som hände i Bibeln. *Se sidan tjugotre.*

Några misstänkt fräscha böcker är av tyska damer, som skrivit vackra verser, ofta med musik, och med söta bilder — typiska mörmorsgåvor till små likgiltiga barnbarn. En är av Mathilde Wesendonck, illustrerad av A. Gude-Scholtz. Nu lystrar man. Mathilde Wesendonck? Javisst, Richard Wagners stora kärlek, den rike bankirens hustru. Han gav familjen Wagner på 1850-talet en villa i sin egen park. Han köpte Wagners partitur för dyra pengar (Wagner sålde dem sedan i penningsknipa om igen). Hon älskade Wagner och mannen, och fru Minna Wagner fick hålla god min. Hon skrev dikter, som Wagner tonsatte. När de äntligen skildes åt for Wagner till Venedig och skrev färdig "Tristan och Isolde". Men hans Isolde fortsatte i Åratal en brevväxling med sin Tristan.

Och på 1860-talet skrev hon också en barnbok — kanske verser som hon förnöjt de egna barnen med — som heter "Deutsches Kinderbuch in Wort und Bild". Kungen ägde som barn en 90-talsupplaga av denna bok, nyillustrerad i den då så moderna engelska Kate Greenaway-stilen med klara linjer och lätta färger. En av bilderna av en mor med sin lille gosse finns i färg på första sidan. Boken var elegant och påkostad men — förfärligt tråkig! Det tyckte säkert hertigen av Skåne också.

Synnerligen sliten är däremot "Bible Pictures for our Pets", en ganska rar, religiös bilderbok. Man kan se för sig farmor Sophia med barnen på var sin pall vid fötterna. Men det var ju också spännande saker som hände i Gamla testamentet, som vår tids barn vet mycket litet om.

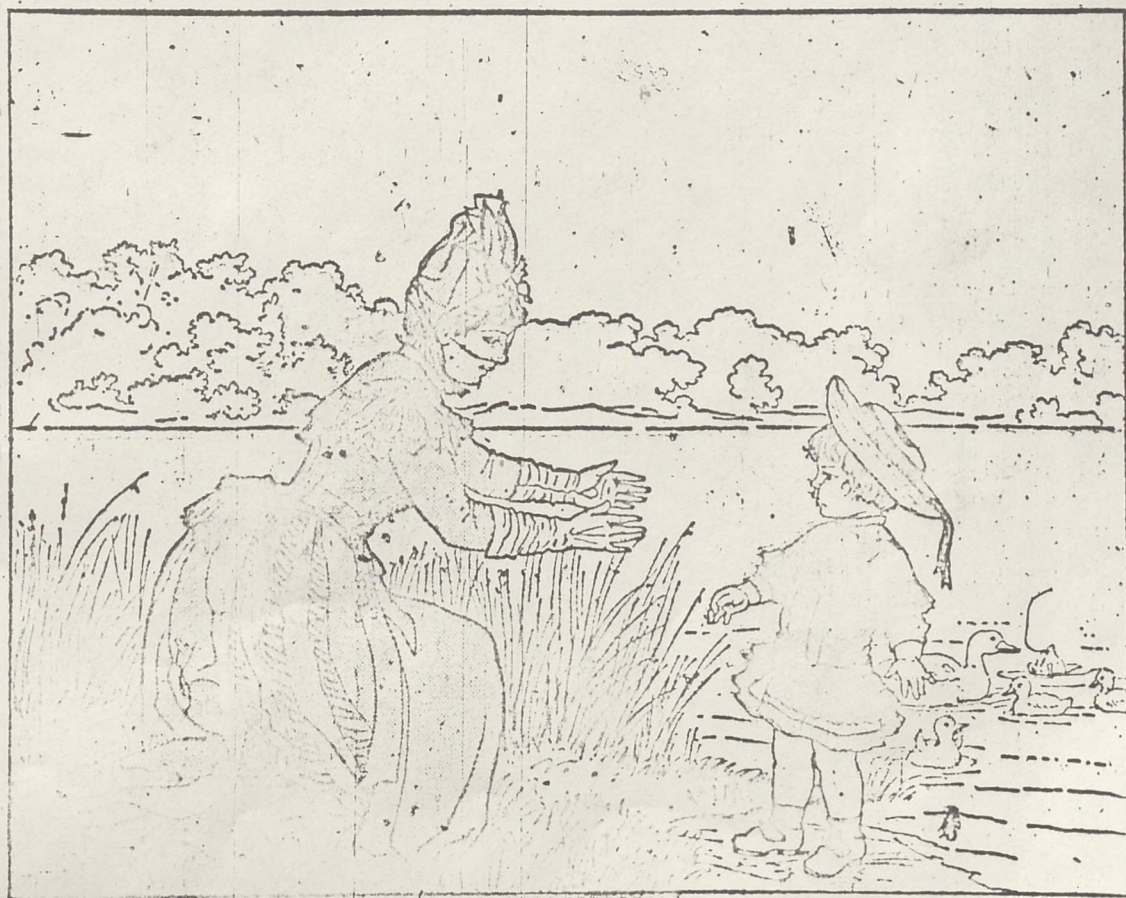
Detta var bara ett litet urval ur kung Gustaf Adolfs småbarnsböcker.

De ger i alla fall en klar bild av vad som var modernt på 1880—1890-talen, en bild som vanligen är svår att få, därför att de flesta småbarnsböcker blev utslitna i första eller andra generationen och därför att bibliotekens samlingar visst ej är fullständiga på det området. Vad de dessutom inte har är sådana bokleksaker som också finns med: man öppnar en bok och vecklar ut ett helt tivoli eller en hel cirkus som man ställer på golvet och försjunker i. Ett par sådana finns också med i den anmärkningsvärda samlingen.

EVA von ZWEIFBERGK

DAGENS NYHETER.

Söndagen den 11 November 1962

7

Barnböcker för Gustaf VI^{Adolf} och hans bröder

Överlämnade till Kungl. biblioteket 1949, uppsatta i kapslar

På Underv. Barnböcker Okat. Bernadottebiblioteket. Fol.

/Se Eva von Zweigbergk, Barnkammarkomik för de små prinsarna, BN 11/1162/

Kort lista upprättad 29.1.1975 av Sten G. Lindberg

princip, helt anonyma på första subst. eller, i en kort mening, första ord

på förf. (om Strindberg varit förf. och sgl konstnär)

på konstnär (om Carl Larsson varit konstnär och sgl förf.)

"Ach wie drollig" . Verlag W. Effenberger, Stuttgart. 245 x 308, tvär 4:o.

Beeg, Marie, Lust und Leid der Kinderzeit. In Wort und Bild von M. Beeg.
Stuttgart, Verl. Willy Nitzsche. 280 x 220.

Bender, A., Gott ist die Liebe. Biblische Texte und geistliche Lieder
für jeden Tag des Monats, ausgewählt von A. Bender. Nürnberg,
Theo. Stroefer's Kunstverlag. 238 x 195.

Bilder, Lebende. Esslingen, Verlag I. F. Schreiber. 338 x 280. 4 rörliga tab.

Binder, Helene, Guck! Guck!. Ein Bilderschatz für unsere Kleinen. Her-
ausgegeben von H. Binder. 2. verm. Aufl. München, Theodor Stroefer's
Kunstverlag. 225 x 175. 82 s.

Bohny, Nikolaus, Bohny's neues Bilderbuch. Anleitung zum Anschauen, Den-
ken, Rechnen und Sprechen für Kinder von 2 1/2-7 Jahren ... mit
400 Abb. auf 36 Farbendrucktafeln. 13. gänzlich neu gezeichnete
Aufl. Esslingen bei Stuttgart, I. F. Schreiber. 262 x 300.

- 2
- Dobbert, E., Stroofer's Frohe kleine Gäste. Ein Bilderbuch mit Erzählungen und Versen. München, Theo. Stroofer's Kunstverlag. 380 x 312. (större än foliokapseln, särskild kapsel.)
- Ebeling-Siemssen, Im Reich des Humors. 100 komische Bilder aus dem Thierleben mit Versen von Ebeling-Siemssen. ABE. 294 x 228.
- Elias, E., Lustige Geschichten aus der Kinderwelt von E. Elias, Verfasserin vom "Kinderspiegel", mit Poesien von Dr. Ludwig Ziemssen und kleine Erzählungen von. D. Duncker. Berlin, A. Hofmann & Co 293 x 230.
- Flinzer, F., Die kleine Feuerwehr von A. Baisch mit Bildern von F. Flinzer. Stuttgart, Gustav Weise. 235 x 182.
- Flinzer, F., Dieffenbach & Flinzer's Glückliche Kinderzeit. Ein Bilderbuch für Mädchen und Knaben von 6 bis 9 Jahren. 2. Aufl. Mit 17 neuen Melodien von Carl Aug. Kern. Bremen, M. Heinsius. 298 x 232.
- Flinzer, F., Hundert Fabeln für Kinder von Wilhelm Hey. In Bildern von Feodor Flinzer und Anderen. 10. Tausend. Berlin, G. Grote'sche Verlagsbuchhandlung. 314 x 235.
- Flinzer, F., Langöhrchens grosse Reise. Eine lustige Geschichte für kleine Hasenfreunde von Cornelia Lechler. Mit 6 feinen Farbdruckbildern von F. Flinzer. Stuttgart, Wilh. Effenberger. 260 x 209.
- Flinzer se ock
- Rohmeyer, Jul., Vater Murr's Tagebuch.
 - Rohmeyer, Jul., Munterbunt.
 - Fichler, Luise, Peen in den Lüften...
 - Fichler, Luise, Märchenpracht und Sabelscherz.

Geissler, Rudolf, Das deutsche A B C-Buch. Eine Anleitung zum Schreiben- und Lesenlernen. Mit zahlreichen Abbildungen auf 24 Bildern nach Zeichnungen von Rudolf Geissler. 5.Aufl. Stuttgart, Julius Hoffmann. 291 x 235.

Geissler, Rudolf, Goldne Jahre. Ein Bilderbuch für Knaben mit 8 Originalzeichnungen von Rudolf Geissler und Versen von Johannes Trojan. 2. Aufl. Stuttgart, Gustav Weise. 285 x 213.

Grönland, Johannes, 150 kolorierte Abbildungen der für den ersten Unterricht wichtigsten Gift- und Kulturpflanzen. 7. Aufl. 2. Neudruck. Esslingen ^{bei} Stuttgart, J.F.Schreiber. 1891. 333 x 225. (Bilder zum Anschauungs-Unterricht. 2. Teil.)

Hab mich lieb. Ein Bilderbuch auf Pappe. Esslingen bei Stuttgart, J.F.Schreiber. (leporelloalbum med fyra veck). 240 x 188.

Holzhausen-Gablenz, Freifrau A. von, ~~Im Frühling~~ Weil ich Jesu Schäflein bin! Heft 1. Im Winter. Ein Bilderbuch für kleine und grosse Kinder. Mit Text von Freifrau A. von Holzhausen-Gablenz. Farbendruckbilder componiert von R.E.Kepler. Lahr, Baden, Kunst-Anstalt von Ernst Kaufmann, & New York. 284 x 221.

Holzhausen-Gablenz, A., Weil ich Jesu Schäflein bin! Heft 2. Im Frühling ... Lahr, Baden & New York, Ernst Kauffmann. 284 x 221.

4

Kleinmichel, Jul. & Röhling, Carl, Kinderwelt. 230 Lieder, Sprüche und Reime, illustriert mit 50 farbigen Bildern von Jul. Kleinmichel und Carl Röhling. Berlin, G. Grottesche Verlagsbuchh. 313 x 238.

Krüger, Helene, Drollige Kameraden. Allerlei Thiergeschichten in lustigen Reimen. München, Theo. Stroeyer's Kunstverlag. 193 x 175.

König, Willibald, Unsere Soldaten in beweglichen Bildern. Stuttgart, Wilh. Effenberger (F. Loewe's Verlag). 347 x 275. (6 tabläer med rörliga bilder.)

Lechler, Cornelia, Goldene Reime für die Kinderstube. Gesammelt und herausgegeben von Cornelia Lechler. Mit 12 Farbdruckbildern nach Aquarellen von M. Claudius sowie 11 Vollbildern in Holzschnitt nach Zeichnungen von Prof. E. Klimsch. 3. Aufl. Stuttgart & Leipzig, Wilhelm Effenberger. 248 x 203.

Lipps, F., Das lustige A B C. Ein Bilderbuch für artige Kinder mit 170 Originalzeichnungen und Versen von F. Lipps. Kartonierte Ausgabe. Stuttgart, Emil Hänselman. 280 x 225.

- Lohmeyer, Julius, Deutsche Jugend. Weinachts-Album. Herausgegeben von Julius Lohmeyer. Berlin, Leonhard Simion. 287 x 204.
- Lohmeyer, Julius, Die Fahrt zum Christkind. Ein Weinachts-Märchenbuch für deutsche Kinder von Julius Lohmeyer. Mit Bildern von V.P.Mohn und Melodien von Theodor Krause. Glogau, Carl Flemming. 300 x 231.Ex.A-B.
- Lohmeyer, Julius, Kater Murr's Tagebuch, verfasst vom ihm selbst illustriert von seinem Freunde F. Flinzer, herausgegeben von Julius Lohmeyer. Leipzig, Meissner & Buch. 282 x 217.

-
- Lohmeyer, Julius, Kunterbunt. Ein lustiges Bilderbuch für die Jugend. Von Julius Lohmeyer. Mit 12 Aquarellen von Fedor Flinzer, Wold. Friedrich, C. Gehrts, J. Kleinmichel, Eugen Klimsch und G. Süs. Glogau, Carl Flemming. 304 x 233.
 - Lohmeyer, Julius, Lustige Kobold-Geschichten für die Kinderwelt. Von Julius Lohmeyer. Mit 12 Aquarellen von Carl Gehrts. Glogau, Carl Flemming. 300 x 230.
 - Lohmeyer, Julius, Wie's am Tage geht / Von Früh bis spät. 48 Originalzeichnungen in Farben von Wilh. Claudius mit Versen von Julius Lohmeyer. Dresden, C.C.Meinhold & Söhne. 265 x210.
 - Mach mich auf! Esslingen bei Stuttgart, J.F.Schreiber. 258 x202.
(Leporelloalbum med fyra veck)

Meggendorfer, Lothar, Ein Korb voll Allerlei. Mit Versen von Franz Bonn. 6.Aufl. München, Braun & Schneider. 325 x 245.

Meggendorfer, Lothar, Neuer Korb voll Allerlei. Mit Versen von Franz Bonn. 6.Aufl. München, Braun & Schneider. 325 x 250.

Meggendorffer, Lothar, Durcheinander. Ein lustiges Bilderbuch. Text von Franz Bonn. München, Braun & Schneider. 325 x 240.

Meggendorfer, Lothar, Der lange Heinrich. Ein Bilderbuch. Text von von Franz Bonn. München, Braun & Schneider. 321 x 242. (Omslagsband.)

Meggendorfer, Lothar, Das Paradies. Ein lehrreiches Bilderbuch. Esslingen bei Stuttgart, J.F.Schreiber. 300 x 190. (Leporello-album med fyra veck.)

(A L B U M M E D R Ö R L I G A B I L D E R)

Meggendorfer, Lothar, Für brave Kinder. Ein Ziehbilderbuch. München, Braun & Schneider. 325 x 240. Ex. A-B.

Meggendorfer, Lothar, Für die ganz Kleinen. Stuttgart, W. Nitzschke. 355 x 265.

Meggendorfer, Lothar, Gemischte Gesellschaft. Ein lustiges Ziehbilderbuch. Esslingen bei Stuttgart, J.F.Schreiber. 368 x 281.

Meggendorfer, Lothar, Gigerl's Freud und Leid. Ein Ziehbilderbuch. Text von Julius Beck. Esslingen bei Stuttgart, J.F.Schreiber. 367 x 260.

Meggendorfer, Lothar, Im Stadtpark. Ein Bilderbuch zum Aufstellen mit ausgeschnittenen Figuren. München, Braun & Schneider. 304 x 275.

Meggendorfer, Lothar, Internationaler Circus. Esslingen bei Stuttgart. 333 x 225.

Meggendorfer, Lothar, Lebende Bilder. 5.Aufl. München, Braun & Schneider 322 x 240.

Meggendorfer, Lothar, Militärisches Ziehbilderbuch. München, Braun & Schneider. 267 x 370. Tvär oktav.

Meggendorfer, Lothar, Neue Tierbilder. Ein Ziehbilderbuch. 2.Aufl. München, Braun & Schneider. 325 x 240.

Meggendorfer, Lothar, Schau mich an! Ein Ziehbilderbuch. Esslingen bei Stuttgart, J.F.Schreiber. 260 x 368. Tvär oktav.

Meggendorfer, Lothar, Zum Vergnügen! Ein fideles Ziehbilderbuch. Esslingen bei Stuttgart, J.F.Schreiber. 360 x 260. (Obs ryggen är placerad i textens toppsnitt!)

Mohn, Paul, Der Kinder Engel. Fünfundzwanzig Aquarellen von Paul Mohn. In Chromolithographie von R.Steinbock, Berlin. Berlin, Raimund Mitscher. 305 x 230.

Mohn, Paul, Christkind. Bilder und Lieder von Paul Mohn und Karl Gerok. Stuttgart, Greiner & Pfeiffer. 305 x 225.

Mohn, Paul, Christkind. Sechzehn Aquarellen von Paul Mohn. Farbendruck von Mühlemeister und Jöhler. Berlin, Georg Stilke. 305 x 228.

Olfers, Marie von, Kindermusik von Marie v. Olfers. Componiert von M.Riezler. München, Fr. Bassermann. 203 x 260. Tvar oktav.

Pletsch, Oskar, Allerlei Schnick- Schnack. Alte, liebe Reime für unsere Kleinen. Mit 6 Farbdruckbildern und 36 Textabbildungen nach Originalzeichnungen von Oscar Pletsch. Stuttgart, Wilhelm Effenberger. 248 x 200.

Pichler, Luise, Feen in den Lüften und Spuk in dem Haus, Brausender Jubel, und prickelnder Graus. Eine Auswahl der schönsten Märcher und Sagen für die Jugend bearbeitet von Luise Pichler. Mit 7 Bildern in Farbendruck nach Aquarellen von I.E.Dolleschal, Fedor Flinzer, G.Franz, H.Merté und C. Offterdinger. 3.Aufl. Stuttgart, Wilhelm Nitzschke. 356 x 270.

Pichler, Luise, Märchenpracht und Sabelscherz freut der Kinder junges Herz. Eine Festgabe für die Jugend von Luise Pichler. Mit 14 Bildern in Farbendruck nach Aquarellen von I.E.Dolleschal, Fedor Flinzer, G. Franz, H. Merté und C. Offterdinger. 2.Aufl. Stuttgart, Wilhelm Nitzschke. 355 x 270.

Reinhardt, C., Neue Sprechende Tiere. Eine Kinderschrift in Reimen von H.I.Horwitz (Verfasser von: Fröhliche Kinderwelt, Reise ins Märchenland etc.) mit Bildern von C. Reinhardt. 9. Aufl. Hamburg, Verlagsanstalt u.Druckerei AG (vormals I.F.Richter). 289 x 231.

Reiss, Fritz, Hänschens drollige Streiche. Ein Bilderbuch mit 10 hochfeinen Farbendruckbildern nach Originalzeichnungen von Fritz Reiss und Versen von W. Herbert. Esslingen bei Stuttgart, J.F. Schreiber. 297 x 220.

(Reiss, Fritz) , Herzblättchens Bilderbuch auf Leinwand. Stuttgart, J.F. Schreiber. 312 x 225.

Specht, F., Unsere Tierwelt. Illustriert von A. Specht. Mit erläuternden Schilderungen aus dem Thierleben der Heimath von C.F.A. Kolb. Für Kinder von 6-12 Jahren. 2.Aufl. Stuttgart, Julius Hoffmann, 1877. 283 x 226.

Storch-Post. U.o.o.å.[Tyskland c. 1860-talet]. (10)bl.i orig.klotband. 330 x 265. Grön cloth i reliefpressning med blommor o. fåglar.

Thumann, Paul, Für Mutter und Kind. Alte Reime mit treuen Bildern. München, Theodor Stroeyer's Kunstverlag. 3.Aufl.1881. 280 x 220.

Walther, Eduard, Bilder zum ersten Anschauungsunterricht für die Jugend. Ein Bilderbuch enthaltend 30 Bildertafeln in Farbendruck. Neu bearb. von ~~Walt~~ Eduard Walther, Direktor der Königl. Taubstummen-Anstalt zu Berlin. Esslingen bei Stuttgart, J.F. Schreiber 1889 (datum i förord).330 x 225.
(Bilder zum Anschauungsunterricht für die Jugend. I.Theil.)
I förord. nämns att den första färgtryckta boken för åskådningsundervisning utgavs 1838.

Weise, Gustav, Gustav Weise's Naturgeschichte in Bildern. Das Tierreich in 250 Abbildungen für den Anschauungs-Unterricht nach Aquarellen von J.Kissling. 2.A fl. Stuttgart, Gustav Weise. 358 x 262.

Wesendonck, Mathilde, Deutsches Kinderbuch in Wort und Bild.(förtit.)
Alte und neue Kinder-Lieder und Reime gesammelt und gedichtet von Mathilde Wesendonck. Mit 15 Bildern und Initialen von A.Gude-Scholz. Berlin, Walter Zimmermann, 1890. 296 x 225.

Wie es unseren Kleinen geht. U.o.o.å. (6) bl.& omslagsband.
Frampärmens insida med blyerts: Für Prinz Erich (med tysk hand)
~~267xxxx195x~~ 267 x 195.

Wolff, Emil, & Johanna Strohschein, Es war Einmal. Eine Auswahl der schönsten Märchen, den Gebrüdern Grimm und Andern nacherzählt von Emil Wolff und Johanna Strohschein mit Bildern von Joh.Lawson. München, Theo.Stroeyer's Kunstverlag.233 x 185.

Zick, Alexander, Märchen für Kinder. Mit 50 farbigen Bildern von Alexander Zick. Berlin, G. Grote. 314 x 235.

4

F R A N S K A B A R N B Ö C K E R

- Alphabet, Mon premier Alphabet. Lecture et écriture. Album illustré de 336 gravures. Paris, Librairie Hachette et Cie. 253 x 205.
- Claudius & Berquin, Nos petits amis. Dessins coloriés de Claudius, accompagnés de jolis vers par Berquin jeune. Paris, W.Hinrichsen, imprimé à Dresde. 267 x 210.
- Frölich, L., Chansons et rondes de l'enfance. Giroflé-Girofla. Adaptés par F.de Gramont d'après les anciens textes à l'usage de la jeunesse. Paris, J.Hetzel & Cie., Bibliothèque & Magasin d'éducation & de récréation. impr.Strasbourg,G.Fischbach. 275 x 217.
- Frölich, L., Cadet-Roussel. Chansons et rondes de l'enfance. adaptées par F. de Gramont ...Paris, J.Hetzel ...272 x 217.
- Frölich, L., La Boulangère a des écus. Dessins par Frölich. Gravé par Matthis. Chansons et rondes de l'enfance. Paris, J.Hetzel ... 270 x 217.
- Histoire d'un petit oiseau. avec six gravures coloriées. Paris, Hachette. (Magasin des petits enfants.260 x 228.
- Mars, Nos chéris chez eux, à la ville, à la mer, à la campagne, dans le monde. Paris, E.Plon,

-
- 1./
- Ménagerie, Grande ménagerie enfantine illustrée. Animaux domestiques. Paris,chez l'éditeur. 348 x 210.
- Ménagerie, Grande ménagerie enfantine illustrée. 2. Animaux sauvages. Paris, chez l'éditeur. 346 x 210.~~348~~
- Tinant, Robert, Les pêcheurs ennemis. Paris, Collection J.Hertzel. 275 x 220.
-

E N G E L S K A B A R N B Ö C K E R

- Bible pictures for our pets. The illustrations drawn by Selous, Staniland, Webb, Watson, Harrison Weir, Downward Doré and other well-known artists. London, The religious Tract Society. 262 x 205.
- Bible stories and pictures. With sixty-four coloured plates and vignettes. London, The religious Tract society. (4 berättelser med särskilda pagineringar och planschföljder)245 x 215.
- Frost, Jack, Oh dear oh look at the snow. London, Dean & son. 283 x218.
- Pictures of animals by famous artists. London,Dean & son. 281 x 218.
(artisterna anges i ruta på omsl.: Herring, Morland, Landseer Armfield, Garland, Hills, Hopkins, Ansdell and Philip,Calicot